ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ SIMONE ROZÈS ΠΟΥ ΑΝΕΠΤΥΧΘΗΣΑΝ ΤΗΝ 20ή ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1981 [1]

Κύριε πρόεδρε,
κύριοι δικαστές,

I — Τό προδικαστικό ἐρώτημα στό ὁποῖο πρέπει νά δοθεῖ ἀπάντηση θέτει τό πρόβλημα τοῦ κατά πόσο συμβιβάζεται μέ τήν κοινή ὀργάνωση τῆς ἀμπελοοινικῆς ἀγορᾶς μία ἐθνική κανονιστική ρύθμιση, ἡ ὁποία θεσπίζει, γιά τήν ὀνομασία «Ἀπεριτίφ μέ βάση τόν οἶνο», κατώτατα ὅρια ποσοστιαίας περιεκτικότητός του σέ οἶνο καί ἀλκοολικοῦ τίτλου τοῦ ἐν λόγω οἴνου.

Τά «βερμούτ καί ἕτεροι οἶνοι ἐκ νωπῶν σταφυλῶν παρασκευασμένοι τῇ βοηθείᾳ ἀρωματικῶν φυτῶν ἤ ὑλῶν», ἔχοντα ἀλκοολικό τίτλο 22° περίπου, ὁρίζονται στήν κλάση 22.06 τοῦ κοινοῦ δασμολογίου (ΚΕΔ) καί ὡς τοιαῦτα ὑπάγονται στήν κοινή ὀργάνωση τῆς ἀμπελοοινικῆς ἀγορᾶς.

Χωρίς νά ὑπεισέλθω σέ τεχνικές λεπτομέρειες, δύναμαι νά πῶ ὅτι τά βερμούτ καί τά ἀπεριτίφ μέ βάση τόν οἶνο παρασκευάζονται ἀπό γλεῦκος, ἐπιτραπέζιους οἴνους (λευκούς ἤ ἐρυθρούς) ἤ ἀπό οἴνους λικέρ, στούς ὁποίους προστίθενται φυτικές οὐσίες — κίνες καί ἄλλα — ἤ διάφορες ἀρωματικές οὐσίες, τῶν ὁποίων ὁ ἀλκοολικός βαθμός αὐξάνεται διά τῆς προσθήκης ἀλκοόλης. Ὅταν φθάνουν στό στάδιο τῆς ἐμπορίας, τά βερμούτ καί τά ἀπεριτίφ ἔχουν ἀλκοολικό βαθμό μεταξύ 15° καί 23°.

Ὁ οἶνος πού ἀποτελεῖ τήν βάση γιά τήν παρασκευή τῶν ἐν λόγω προϊόντων δύναται νά χρησιμοποιηθεῖ εἴτε στήν κατάσταση στήν ὁποία παραδίδεται ἀπό τόν γεωργοπαραγωγό, εἴτε κατόπιν ἀναμίξεως, αὐξήσεως τοῦ ἀλκοολικοῦ βαθμοῦ του διά προσθήκης ἀλκοόλης ἤ παρακωλύσεως τῆς ζυμώσεώς του διά χημικῶν μέσων (ἐπιτρεπομένης τῆς χρήσεως συμπεπυκνωμένου γλεύκους γιά τήν γλύκανση), πράγμα τό ὁποῖο ἐπιτρέπει στούς παρασκευαστές νά προμηθεύονται οἴνους μέ χαμηλό σχετικά ἀλκοολικό τίτλο, ἐκτός ἀπό τήν περίπτωση πού τούς ἐνισχύουν, πρό τῆς παρασκευῆς, μέ τήν βοήθεια ἄλλων οἴνων ἐπαρκοῦς βαθμοῦ ἤ μέ τήν προσθήκη ἀλκοόλης.

Ἡ ἐπεξεργασία τῶν προϊόντων πού ὑπάγονται στήν κλάση 22.06 τοῦ κοινοῦ δασμολογίου ἀπαιτεῖ ἐπομένως τήν προσθήκη ἀλκοόλης.

Στήν κοινή ὀργάνωση τῆς ἀμπελοοινικῆς ἀγορᾶς ἐλήφθη ὑπ' ὄψη αὐτή ἡ τεχνικῆς φύσεως ἐπιταγή. Δυνάμει τοῦ ἄρθρου 25 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ 816/70 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 20ῆς Ἀπριλίου 1970, περί συμπληρωματικῶν διατάξεων στόν ἐν λόγω τομέα, *ἀπαγορεύεται* ἡ προσθήκη ἀλκοόλης στούς οἴνους ἐκ νωπῶν σταφυλῶν ἐκτός ἀπό τούς οἴνους στούς ὁποίους προσετέθη ἀλκοόλη καί τούς οἴνους λικέρ. Σύμφωνα μέ τήν παράγραφο 2, τό Συμβούλιο, κατόπιν προτάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς , ἀποφασίζει παρεκκλίσεις ἀπό τήν ἀπαγόρευση αὐτή, ἰδίως γιά εἰδικές χρήσεις ἤ γιά προοριζόμενα πρός ἐξαγωγή προϊόντα.

Ὁ κανονισμός 1598/71 τοῦ Συμβουλίου τῆς 19ης Ἰουλίου 1971, χωρίς νά προδικάζει τά ἀποτελέσματα μιᾶς ἐναρμονίσεως τῶν ὁρισμῶν τῶν προϊόντων πού ὑπάγονται στήν κλάση 22.06 σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τήν ἀκριβῆ φύση τῆς ἀλκοόλης πού δύναται νά προστεθεῖ κατά τήν παρασκευή τους, προσέθεσε ἰδίως τούς ἐπιτραπεζίους οἴνους πού προορίζονται γιά τήν ἐπεξεργασία ποτῶν τά ὁποῖα ὑπάγονται στήν κλάση 22.06, συμπληρώνοντας ἔτσι τόν πίνακα τῶν προϊόντων τοῦ ἀμπελοοινικοῦ τομέως, στά ὁποῖα ἐπιτρέπεται ἡ προσθήκη ἀλκοόλης, διευκρινίζοντας, ὅμως, ὅτι πρέπει νά πρόκειται γιά αἰθυλική ἀλκοόλη γεωργικῆς προελεύσεως. Μέχρι καί σήμερα, ἡ παρέκ-

1 — Μετάφραση ἀπό τά γαλλικά.

κλιση αὐτή συνεχῶς παρατείνεται, τελευταίως δέ μέ τόν κανονισμό 3196/80 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 8ης Δεκεμβρίου 1980, «ἐν ἀναμονῇ τῆς θεσπίσεως τῶν διατάξεων πού συμπληρώνουν ἤ ἐναρμονίζουν τούς ὁρισμούς τῶν ... προϊόντων πού ὑπάγονται στήν κλάση 22.06 τοῦ κοινοῦ δασμολογίου».

Δύναται, ἐπομένως, νά λεχθεῖ ὅτι, κατά τό μέρος πού γιά τήν παρασκευή θερμούτ ἤ ἀπεριτίφ μέ βάση τόν οἶνο, ἀπαιτεῖται πάντοτε ἐπιτραπέζιος οἶνος, τά ἐν λόγω προϊόντα ἐμπίπτουν στόν ἀμπελοοινικό τομέα.

Σύμφωνα ὅμως μέ τόν ὑπ' ἀριθ. 10 ὁρισμό τοῦ παραρτήματος II τοῦ κανονισμοῦ 816/70, ὁ ὁποῖος ἴσχυε κατά τόν χρόνο τῶν περιστατικῶν πού ἀπετέλεσαν τήν ἀφετηρία τῆς παρούσης διαδικασίας, ὁ ἐπιτραπέζιος οἶνος, ὁ ὁποῖος ὑπάγεται στήν κλάση 22.05 τοῦ κοινοῦ δασμολογίου «οἶνοι ἐκ νωπῶν σταφυλῶν ...», πρέπει νά ἔχει, μεταξύ ἄλλων, μετά ἀπό τίς ἐνδεχόμενες ἐπεξεργασίες, τίς ὁποῖες ἐπιτρέπει τό ἄρθρο 19 τοῦ κανονισμοῦ γιά νά αὐξηθεῖ ὁ φυσικός ἀλκοολικός του τίτλος, ἐνεργό ἀλκοολικό τίτλο *ὄχι κατώτερο* τῶν 8,5° καί συνολικό ἀλκοολικό τίτλο *ὄχι ἀνώτερο* τῶν 15° (τό τελευταῖο αὐτό ὅριο δύναται σέ ὁρισμένες περιπτώσεις νά ἀνέλθει σέ 17°).

Θεσπίζοντας τόν κανόνα αὐτό, ἡ Κοινότης θέλησε νά τηρηθεῖ μία ἰσορροπία ἀλκοόλης/ὀξύτητος τοῦ οἴνου «βάσεως», ἀνταποκρινομένη στίς ἀπαιτήσεις τοῦ καταναλωτοῦ καί ἐγγυωμένη ὁρισμένο βαθμό ποιότητος στό ἐπίπεδο τῆς παραγωγῆς καί τῆς μεταποιήσεως.

II — Ἡ ἐνώπιόν σας ὑπόθεση ἀφορᾶ τήν παρασκευή στήν Γαλλία, μεταξύ 1ης Ἰουλίου 1976 καί 31ης Μαΐου 1978, ἑνός ἀπεριτίφ: τοῦ «St-Raphaël», λευκοῦ ἤ ἐρυθροῦ, μέ ἀλκοολικό τίτλο 16° ἀνά λίτρο.

Ἡ παρασκευή τοῦ ἐν λόγω προϊόντος διῆλθε ἀπό τά ἀκόλουθα τρία στάδια:

1) ἐπιλογή ἑνός συνήθους γαλλικοῦ οἴνου (ἐρυθροῦ ἤ λευκοῦ) μέ τίτλο ἄνω τῶν 8,5°, ἀλλά κάτω τῶν 10°, καί ἀνάμιξή του μέ ἀλκοόλη γιά νά φθάσει τούς 15,1°·

2) νέα προσθήκη στόν ἐν λόγω ἐνισχυμένο οἶνο ἀλκοόλης, ὕδατος, καί γλύκανσή του, γιά νά ἐπιτευχθεῖ μία βάση γλυκάνσεως στούς 15°·

3) τελευταία προσθήκη ἀλκοόλης καί χρωστικῶν οὐσιῶν, ἀρωματικῶν ἐκχυλισμάτων καί ἀλκοολούχων διαλυμάτων στήν βάση αὐτή, γιά νά προκύψει τό τελικό οἰνοπνευματῶδες τῶν 16°-18°.

Οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ γαλλικοῦ διατάγματος τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1980 περί θέσεως σέ ἐφαρμογή τοῦ νόμου τῆς 1ης Αὐγούστου 1905, ὅσον ἀφορᾶ τό ἐμπόριο τῶν οἴνων λικέρ, τῶν θερμούτ καί τῶν ἀπεριτίφ μέ βάση τόν οἶνο, εἶναι πολύ προγενέστερες ἀπό τήν ἵδρυση τῆς κοινῆς ὀργανώσεως, πλήν ὅμως ἐξηκολούθουν νά ἐφαρμόζονται κατά τόν χρόνο τῶν περιστατικῶν. Εἰδικότερα τό ἄρθρο αὐτό ἐπιβάλλει ὅτι κατεχόμενα, μεταφερόμενα ἤ πωλούμενα ποτά ὑπό τίς ὀνομασίες «θερμούτ» ἤ «ἀπεριτίφ μέ βάση τόν οἶνο», πρέπει νά περιέχουν τουλάχιστον 80 % γνησίου καί ἐμπορευσίμου συνήθους οἴνου (ἤ οἴνου λικέρ ἤ γλεύκους σταφυλῆς), ὁ δέ οἶνος αὐτός νά ἔχει ἀλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 10°.

Ἡ γαλλική κανονιστική ρύθμιση περιορίζει ἔτσι σέ 20 %, δηλαδή στό ἕνα πέμπτο τῆς συνολικῆς ποσότητος τῶν ποτῶν πού πωλοῦνται ὑπό τήν ὀνομασία «ἀπεριτίφ», τήν δυνατότητα νά χρησιμοποιηθοῦν, κατά τήν ἐπεξεργασία τους, συστατικά διάφορα τοῦ οἴνου, ἐπί πλέον δέ, ὁ ὄγκος τῆς ἀλκοόλης πού προέρχεται, πρίν ἀπό οἱονδήποτε ἐμπλουτισμό, ἀπό τήν φυσική ζύμωση τοῦ χυμοῦ τῶν σταφυλῶν, τόν ὁποῖο πρέπει νά ἔχουν τά ὑπόλοιπα τέσσερα πέμπτα, πρέπει νά εἶναι *τουλάχιστον* 10°.

Οἱ Guy καί Jacques Vedel, καθώς καί ὁ Henri Lejeune, παραδέχονται ὅτι παρέβησαν τίς διατάξεις τῆς γαλλικῆς νομοθεσίας, ἰσχυρίζονται ὅμως, πρός ὑπεράσπισή τους, ὅτι δέν δύνανται νά τούς ἀντιταχθοῦν οἱ διατάξεις αὐτές, ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ οἶνος πού ἐχρησιμοποίησαν πληροῖ τό κατώτατο ὅριο προϋποθέσεων πού θέτει ὁ κοινοτικός ὁρισμός (ἐνεργός ἀλκοολικός τίτλος 8,5°). Κατά τήν ἄποψή τους, οἱ ἀπαιτούμενες ἀπό τήν γαλλική νομοθεσία προϋποθέσεις, τόσο σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τόν τίτλο (10°) ὅσο καί τό ποσοστό (80 %), ἔχουν καταστεῖ ἀνενεργές ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ κανονισμοῦ 816/70.

Ὑπό τά δεδομένα αὐτά, τό Tribunal de grande instance τοῦ Montpellier σᾶς ἐρωτᾶ, κατ' οὐσίαν, ἐάν τό ἄρθρο 5 τοῦ γαλλικοῦ διατάγματος τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1930 ἔχει καταστεῖ ἐξ ὁλοκλήρου ἀνεφάρμοστο ἐπί τῶν ἐθνικῶν παρασκευαστῶν τοῦ ἀπεριτίφ St-Raphaël.

III — Εἶναι προφανές ὅτι ἡ ἀπαιτουμένη προϋπόθεση τοῦ νά ἔχει τό ἕνα ἀπό τά βασικά συστατικά ἑνός ὑγροῦ μίγματος ἀλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 10°, κατά μία καθορισμένη ἀναλογία (80 %), εἶναι αὐστηρότερη ἀπό τήν προϋπόθεση τοῦ νά ἔχει τό σύνολο τοῦ συστατικοῦ αὐτοῦ ἀλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 8,5°.

Γιά νά ἐπιτευχθεῖ, ἐξ ἄλλου, ἀλκοολικός τίτλος 16° (ἤ 23° ἀνώτατο ὅριο περιεχομένης ἀλκοόλης πού ἐπιτρέπεται ἀπό τήν γαλλική νομοθεσία γιά τά ἀπεριτίφ), ἡ ποσότης τῆς προσθετέας ἀλκοόλης ἐξαρτᾶται ἀπό τόν ἀλκοολικό τίτλο πού ἔχει τό συστατικό «οἶνος»· ἀντιθέτως, τό βασικό συστατικό — περιέχοντας πάντως ἀλκοόλη τουλάχιστον ἴση μέ 8,5° — δύναται νά ἔχει μικρότερο ἀλκοολικό τίτλο, κατά τήν ἀναλογία τῆς προστεθείσης ἀλκοόλης. Ἐάν ἀρκοῦσε ἡ συμμόρφωση πρός τόν κοινοτικό ὁρισμό τοῦ ἐπιτραπεζίου οἴνου (8,5°), ἡ συνέπεια θά ἦταν ὅτι, γιά νά ἐπιτευχθεῖ ὁ ἀλκοολικός τίτλος πού ἀπαιτεῖ ἡ γαλλική νομοθεσία, (10°), θά ἠδύνατο νά ληφθεῖ ὑπ' ὄψη ἡ χρησιμοποιηθεῖσα γιά τήν ἐνίσχυση τοῦ οἴνου ἀλκοόλη, διότι δέν εἶναι πλέον δυνατή ἡ διάκριση, σ' ἕνα κατ' ὄγκο ἀλκοολικό τίτλο ἑνός ὑγροῦ μίγματος, τοῦ ποσοστοῦ πού προέρχεται ἀπό τήν ζύμωση καί τοῦ ποσοστοῦ πού προέρχεται ἀπό τόν ἐμπλουτισμό.

Ὁ ἐμπλουτισμός τοῦ οἴνου, ὡς οἰνολογική πρακτική, δύναται νά ἔχει σημαντικές οἰκονομικές καί ἀπό πλευρᾶς ὑγείας συνέπειες. Ὅλα τά Κράτη μέλη πού παράγουν οἶνο προσεπάθησαν νά θεσπίσουν ἐπ' αὐτοῦ μία νομοθεσία, σύμφωνα μέ τά κλιματολογικά ἤ γεωγραφικά τους δεδομένα.

Ἡ κοινοτική ρύθμιση πού ἐπιτρέπει τήν προσθήκη ἀλκοόλης στούς προοριζομένους γιά τήν παραγωγή ἀπεριτίφ ἐπιτραπεζίους οἴνους χωρίς διευκρίνιση τῆς προελεύσεώς της (οἰνική ἤ ἐκ διαλύματος αἰθυλικῆς ἀλκοόλης γεωργικῆς προελεύσεως) ἔχει ὡς ἀναγκαῖο ἀντιστάθμισμα ὅτι τά Κράτη μέλη διατηροῦν τήν ἁρμοδιότητα νά ρυθμίζουν τούς τρόπους μέ τούς ὁποίους γίνεται ἡ προσθήκη ἀλκοόλης. Διαφορετικά, ἡ προσθήκη αὐτή θά ἠδύνατο νά γίνει σέ ἀναλογίες ἀσυμβίβαστες πρός τήν πολιτική προαγωγῆς τῆς ποιότητος, πού ἀποτελεῖ τόν στόχο τῆς κοινοτικῆς ρυθμίσεως.

Τό ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ προσθήκη ἀλκοόλης δέν πρέπει νά ἐνθαρρύνει τήν παραγωγή μετρίων «ἐπιτραπεζίων οἴνων», προσβεβλημένων ἀπό ἀσθένειες ἤ προερχομένων ἀπό ἀπαγορευμένες ποικιλίες κλημάτων, ἐξασφαλίζοντάς τους τήν πρόσθετη δυνατότητα διαθέσεως ἐκ τῆς παρασκευῆς βερμούτ καί ἀπεριτίφ. Δέν πρέπει, ἐπίσης, ὁ ἀλκοολικός τίτλος τοῦ χρησιμοποιουμένου γιά τήν παρασκευή ἀπεριτίφ οἴνου νά καθορίζεται κατά τέτοιο τρόπο ὥστε νά συνιστᾶ πρόσθετη προτροπή γιά τήν χρήση αἰθυλικῆς ἀλκοόλης γεωργικῆς προελεύ-

σεως. Ὀρθῶς, ἐπομένως, ἔκρινε ὁ ἐθνικός νομοθέτης ὅτι μεγάλη προσθήκη ἀλκοόλης θά στεροῦσε τό προϊόν τῆς ζυμώσεως τῶν νωπῶν σταφυλῶν ἀπό τόν ἐγγενή του χαρακτήρα τοῦ φυσικοῦ οἴνου.

Ὑπό τό ἴδιο πνεῦμα, σημειώνω ὅτι ἀπό τήν ἐποχή τῶν περιστατικῶν πού μᾶς ἐνδιαφέρουν ἐπραγματοποιήθη ἕνα ἀκόμη βῆμα στήν ἀναζήτηση τῆς ποιότητος, διότι, ἀπό τήν ἔναρξη τῆς ἰσχύος (2 Ἀπριλίου 1979) τοῦ κανονισμοῦ 337/70 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 5ης Φεβρουαρίου 1979, ἡ ὀνομασία «ἐπιτραπέζιος οἶνος» ἐπιφυλάσσεται στόν οἶνο ὁ ὁποῖος ἔχει, μεταξύ ἄλλων, κατ' ὄγκο ἀλκοολικό τίτλο ὄχι κατώτερο τοῦ 9 % (ἀντί τοῦ 8,5° πού ἴσχυε προηγουμένως), ὑπό τόν ὅρο ὅτι προέρχεται ἀποκλειστικά ἀπό σταφύλια πού ἐτρυγήθησαν σέ ἀμπελουργικές ζῶνες ἐκτός τῆς Α καί Β, πράγμα πού συμβαίνει καί μέ τόν οἶνο πού ἐχρησιμοποιήθη στήν προκειμένη περίπτωση (σημεῖο 11 τοῦ παραρτήματος ΙΙ ὡς ἔχει στόν κανονισμό 337/79).

Συνεπῶς, κατά τό μέρος πού προορίζεται γιά τήν εἰδική χρήση πού συνιστᾶ ἡ παραγωγή βερμούτ καί ἀπεριτίφ, ὁ ἐπιτραπέζιος οἶνος δύναται νά ὁρισθεῖ διαφορετικά ἀπό τόν ἐπιτραπέζιο οἶνο πού προορίζεται γιά ἄμεση κατανάλωση ἀπό ἀνθρώπους, διότι στήν πρώτη περίπτωση προστίθεται ἀναγκαστικῶς σ' αὐτόν ἀλκοόλη, ἐνῶ στήν δεύτερη αὐτό δέν ἐπιτρέπεται.

Σημειώνω ὅτι τό νά περιέχει ὑποχρεωτικῶς τό τελικό μίγμα 80 % οἶνο ἐπιβάλλεται, ἐάν πράγματι ἐπιθυμεῖται νά προέρχεται ὁ ἀλκοολικός τίτλος τοῦ τελικοῦ προϊόντος γιά τήν ὑπό τοῦ ἐθνικοῦ νομοθέτου ὁρισθεῖσα ἀναλογία, ἀπό τόν χρησιμοποιηθέντα οἶνο καί ὄχι ἀπό οἱοδήποτε διάλυμα ἀλκοόλης γεωργικῆς προελεύσεως.

Παρατηρῶ, τέλος, ὅτι τό νά λεχθεῖ ὅτι εἶναι ἀναγκαῖο ἀλλά καί ἐπαρκές νά ἔχει ὁ χρησιμοποιούμενος γιά τήν παρασκευή ἀπεριτίφ οἶνος ἐνεργό ἀλκοολικό τίτλο ὄχι κατώτερο τοῦ 8,5° (σήμερα 9°), γιά ὅλες τίς ἀμπελουργικές ζῶνες ἐκτός ἀπό τίς Α καί Β, θά ἰσοδυναμοῦσε, στό συγκεκριμένο αὐτό σημεῖο, μέ τό νά δώσουμε, μέσω προδικαστικῆς ἀποφάσεως, κοινοτικό ὁρισμό τῶν ἀπεριτίφ πού ἔχουν βάση τόν οἶνο.

Κατά τίς ἀγορεύσεις τῶν διαδίκων, ὁ πληρεξούσιος τῶν Guy καί Jacques Vedel καθώς καί τοῦ Henri Lejeune, καίτοι ἀνεγνώρισαν ὅτι δέν ὑπῆρχαν κοινοτικοί κανόνες περί τῆς συνθέσεως καί τῶν χαρακτηριστικῶν παρασκευῆς τῶν «ἀρωματικῶν οἴνων», ὑπεγράμμισε ὅτι ἡ ἐφαρμογή τῆς γαλλικῆς νομοθεσίας μόνο στά γαλλικά προϊόντα ἠδύνατο νά δημιουργήσει ἀνίσους ὅρους ἀνταγωνισμοῦ.

Πράγματι, βάσει τῆς ἀποφάσεώς σας Rewe-Zentrale, τῆς 20ῆς Φεβρουαρίου 1979 (Rec. σ. 650 ἐπ.), τό ἄρθρο 5 τοῦ γαλλικοῦ διατάγματος τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1930 δέν δύναται νά ἐμποδίσει τήν διάθεση στό ἐμπόριο ἐντός τῆς Γαλλίας τῶν ποτῶν μέ τίς ὀνομασίες «βερμούτ» ἤ «ἀπεριτίφ μέ βάση τόν οἶνο», προερχόμενα ἀπό ἄλλα Κράτη μέλη, τά ὁποῖα ἔχουν παρασκευασθεῖ ἀπό οἶνο μέ ἀλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 8,5°, οἶνο δηλαδή πού πληροῖ τόν ὁρισμό τοῦ σημείου 10 τοῦ παραρτήματος ΙΙ τοῦ κανονισμοῦ 816/70.

Αὐτός ὁ κίνδυνος στρεβλώσεως τοῦ ἀνταγωνισμοῦ δέν εἶναι ἴσως τόσο πραγματικός, ὅσο φοβοῦνται οἱ παρασκευαστές τοῦ St-Raphaël, δεδομένου ὅτι «βάση» τῶν ἐν λόγω ποτῶν παραμένει ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ οἶνος καί ὅτι, σύμφωνα μ' αὐτά πού μᾶς ἐλέχθησαν κατά τήν ἐπ' ἀκροατηρίου διαδικασία, οἱ νομοθεσίες τῶν κρατῶν ἀπό τά ὁποῖα προέρχονται συνήθως, εἶναι, σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τόν ἀπαιτούμενο ἀλκοολικό τίτλο τοῦ ἐν λόγω οἴνου, τό ἴδιο αὐστηρές μέ τήν γαλλική νομοθεσία.

Ἐκεῖνο, πάντως, πού δέν δύναται νά ἀποκλεισθεῖ εἶναι ὁ κίνδυνος καταστρατηγήσεως τῶν ἐν λόγω νομοθεσιῶν, πράγμα πού οἱ γαλλικές ὑπηρεσίες δέν εἶναι σέ θέση νά ἐξακριβώνουν, ἀντίθετα μέ ὅ,τι συμβαίνει γιά τά παρασκευαζόμενα ἐντός τῆς Γαλλίας ἀπεριτίφ.

Ἡ κατάσταση αὐτή πάντως δέν δύναται νά ἐμποδίσει τήν ἐφαρμογή τῆς γαλλικῆς νομοθεσίας, ἐάν, ὅπως πιστεύω, δέν εἶναι ἀσυμβίβαστη πρός τίς κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις.

Πρῶτον, αὐτή ἡ «ἀντίστροφη διάκριση», πού ὑφίσταται στήν ἐθνική ἀγορά τό παρασκευαζόμενο ἀπό τούς κατηγορουμένους προϊόν, φαίνεται ὅτι εἶναι τοῦ ἰδίου τύπου μέ τίς ἀνισότητες γιά τίς ὁποῖες ἔχετε ἀποφανθεῖ μέ ἀπόφασή σας Peureux τῆς 13ης Μαρτίου 1979 (Rec. σ. 913, σκέψεις 32 ἕως 34), ὅτι «προκύπτουν ἀπό τίς ἰδιομορφίες τῶν μή ἐναρμονισμένων ἐθνικῶν νομοθεσιῶν σέ τομεῖς πού ὑπάγονται στήν ἁρμοδιότητα τῶν Κρατῶν μελῶν» καί ὅτι ἦταν, συνεπῶς, δικαιολογημένες.

Μέ τήν ἀπόφασή σας Gilli τῆς 26ης Ἰουνίου 1980 (Rec. σ. 2078, σκέψη 5) ἀπεφάνθητε ὅτι, «ἐλλείψει κοινῆς κανονιστικῆς ρυθμίσεως τῆς παραγωγῆς καί ἐμπορίας τοῦ ἐν λόγω προϊόντος (ἐπρόκειτο γιά ὄξος ἐκ μήλων, τό ὁποῖο περιεῖχε ὀξεικό ὀξύ μή προερχόμενο ἀπό τήν ὀξεική ζύμωση τοῦ οἴνου) ἐναπόκειται στά Κράτη μέλη νά ρυθμίζουν, καθ' ἕνα γιά τήν δική του ἐπικράτεια ὁ,τιδήποτε ἀφορᾶ τήν παραγωγή, διανομή καί κατανάλωση τοῦ προϊόντος αὐτοῦ, ὑπό τόν ὅρο πάντως ὅτι οἱ ρυθμίσεις αὐτές δέν παρεμβάλλουν ἐμπόδια, ἀμέσως ἤ ἐμμέσως, πραγματικῶς ἤ δυνητικῶς, στό ἐνδοκοινοτικό ἐμπόριο», ἤτοι δέν ἀντιβαίνουν στό ἄρθρο 30 τῆς συνθήκης.

Δεύτερον, ἡ κατάσταση αὐτή ἐμφαίνει τά ὅρια τῆς ἀποφάσεως «φραγκοστάφυλα τῆς Ντιζόν» καί ὑπογραμμίζει τό πόσο ἐπεῖγον εἶναι νά θεσπισθοῦν κοινοτικοί κανόνες στόν τομέα αὐτόν. Ἡ Ἐπιτροπή ἔχει πλήρως συνειδητοποιήσει τήν ἀνάγκη αὐτή. Στήν αἰτιολογική ἔκθεση πού συνοδεύει τήν πρόταση κανονισμοῦ περί θεσπίσεως γενικῶν κανόνων σχετικῶν μέ τόν ὁρισμό, τήν περιγραφή καί τήν παρουσίαση τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, τῶν θερμούτ καί λοιπῶν οἴνων ἐκ νωπῶν σταφυλῶν, πού παρασκευάζονται μέ τήν βοήθεια φυτῶν ἤ ἀρωματικῶν οὐσιῶν ἀναφέρει: «Ἡ ἐφαρμογή καί μόνο τῶν ἀρχῶν πού ἀπορρέουν ἀπό τήν ἀπόφαση αὐτή καί οἱ ὁποῖες δύνανται νά ἀπαλείψουν ὁρισμένα κριτήρια ἐπιλογῆς πού ἐπιβάλλουν ἐπί τοῦ παρόντος οἱ ἐθνικές νομοθεσίες *δέν ἐπιτρέπει*, ὅμως, *νά ἀκολουθηθεῖ μία πολιτική ἀπό πλευρᾶς ποιότητος πού νά ἀποβλέπει στήν ἐξασφάλιση ἐπαρκοῦς προστασίας γιά τούς καταναλωτές καί ἐντιμότητος ἀνταγωνισμοῦ μεταξύ τῶν παραγωγῶν.* Ὁ τομεύς αὐτός ἔχει ἀνάγκη, ἀλλά καί δύναται νά ἀνεχθεῖ κανόνες περί τῆς ποιότητος τῶν προϊόντων, περισσότερο ἴσως ἀπό κάθε ἄλλο, διότι ὑπεισέρχεται σέ τομεῖς ὅπως ἡ δημοσία ὑγεία καί ἀφορᾶ μή ἀπαραίτητα γιά τόν ἄνθρωπο προϊόντα.

Γιά τούς λόγους αὐτούς, καθίσταται ἐπεῖγον, ἰδίως μετά τήν ἐν λόγω ἀπόφαση τοῦ Δικαστηρίου . . ., νά θεσπισθοῦν κοινοτικοί κανόνες, πού νά λαμβάνουν ὑπ' ὄψη, κατά τό μέτρο τοῦ δυνατοῦ, καί μεταξύ ἄλλων κριτηρίων, τήν πρακτική πού κατά παράδοση ἀκολουθοῦν οἱ παραγωγοί».

Κατ' αὐτόν τόν τρόπο, σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τούς εἰδικούς οἴνους πού ἀποτελοῦν τά θερμούτ καί τά ἀπεριτίφ, ὁ διάλογος μεταξύ τῶν Κρατῶν μελῶν, ἄν καί ἔχει ἀρχίσει ἀπό πολλῶν ἐτῶν, δέν ἔχει ἀκόμη καταλήξει πουθενά. Χάρις στήν παροῦσα διαδικασία, ἐπληροφορήθημεν ὅτι ἡ Ἐπιτροπή ἀνεγνώρισε «τό ἐπεῖγον καί τό ἀναγκαῖο τῆς θεσπίσεως σέ κοινοτικό ἐπίπεδο κανόνων πού νά ἀφοροῦν, μεταξύ ἄλλων, τήν σύν-

θεση καί τά χαρακτηριστικά παρασκευῆς τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν καί τῶν ἀρωματικῶν οἴνων, δεδομένου ὅτι οἱ διαφορές πού ὑπάρχουν μεταξύ τῶν ἐθνικῶν διατάξεων δύνανται νά παρεμβάλουν ἐμπόδια στήν ἐλεύθερη κυκλοφορία καί νά δημιουργήσουν ἀνίσους ὅρους ἀνταγωνισμοῦ». Πρός τόν σκοπό αὐτό (κατά μῆνα Νοέμβριο 1980), οἱ ὑπηρεσίες τῆς Ἐπιτροπῆς «ἑτοίμαζαν δύο σχέδια προτάσεων περί ὁρισμοῦ, περιγραφῆς καί παρουσιάσεως τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, ἀφ' ἑνός, καί τῶν βερμούτ καί λοιπῶν οἴνων ἐκ νωπῶν σταφυλῶν, πού παρασκευάζονται μέ τήν βοήθεια φυτῶν ἤ ἀρωματικῶν οὐσιῶν τῆς κλάσεως 22.06 τοῦ κοινοῦ δασμολογίου, ἀφ' ἑτέρου». Ἡ ὕπαρξη τῶν σχεδίων αὐτῶν ἀποδεικνύει τήν ἀνάγκη νά γίνουν στόν τομέα αὐτό ὁρισμένες διευκρινίσεις.

Προτείνω, ἑπομένως νά ἀποφανθεῖτε ὅτι:

«δέν εἶναι ἀντίθετη πρός τό κοινοτικό δίκαιο ἐθνική διάταξη πού ἀπαιτεῖ ὅπως ποτό πού πωλεῖται ὑπό τήν ὀνομασία "ἀπεριτίφ μέ βάση τόν οἶνο" πρέπει νά περιέχει τουλάχιστον 80 % φυσικοῦ καί ἐμπορευσίμου οἴνου μέ ἀλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 10°».